

Høye mål i klimakampen

KLIMA

Hans Olav Fekjær

Ungdommers store klimademonstrasjoner gjør sterkt inntrykk på oss. Det er slagord av typen «vi har ingen tid å miste», «redd vår jord» og «politikere, hør på oss!». Det er høye mål som det er lett å være enig i, men parolene gir lite hjelp til å finne ut hvordan målene kan nås. Logisk sett burde det også vært konkrete krav av typen «Vi krever mye dyrere strøm og gass!», «Sett opp prisen på bensin og diesel!», «Vi krever mye dyrere flyreiser!».

I dag dekkes 85 prosent av verdens energibehov av fossil energi. Den er ikke lett å erstatte. Politikere vil gjenvelges og vil neppe gjøre energien svært mye dyrere, for det ville ramme langt flere enn økte bompenger gjør.

Historisk har (fossil) energi vært avgjørende for den industrielle revolusjon og har frigjort oss fra slitet, nøden og sulten. Energiforsyning er fortsatt helt nødvendig for både matproduksjon, vannforsyning, utdanning, helsevesen, transport og produksjonsliv.

De fleste alternative energikilder er relativt lite

effektive. For eksempel har Tyskland 28.000 vindmøller, men de dekker mindre enn 3 prosent av landets energi. Strøm fra sol monner også lite i det store bildet.

Det mest effektive alternativ til fossil energi, er kjernekraft. Det finnes snart 500 kjernekraftverk, og de dekker 8,5 prosent av verdens energibehov, mer enn vannkraft. Dette alternativet har fått dårlig

Dagens kjernekraftverk dekker mer av verdens energibehov enn

rykte etter store oppslag om ulykker ved to gamle anlegg. Likevel har disse ulykkene krevd færre liv enn mange andre energikilder, ved

luftforurensning og gruveulykker. Hvis man verken vil ha kjernekraft eller fossil energi, må 93,5 prosent av dagens energi erstattes av mindre effektive alternativer som vind og sol. Det er mildt sagt krevende.

Uten et alternativ som monner, som kjernekraft, vil en avvikling av olje, gass og kull umuliggjøre driften av et moderne samfunn og tvinge oss til i stor grad å leve som på 1800-tallet. Det ville bli et samfunn som få av oss ønsker å leve i.

Mens det er enkelt å formulere høye mål og å støtte dem, er det virkelige problemet hvordan en skal nå målene.

Hans Olav Fekjær,
psykiater, Nesodden
hans.olav@fekjaer.org